

YI BAJX CART YI BEN STZ'IBAL PAWL TETZ TIMOTEO

Xe'tzbiylol Pawl

¹ Yi in wetz, in Pawl, in apostl tetz Jesucristo. Chakij chint tan Ryos yi colol ketz, tu Kajcaw Jesucristo, yi cho'n at kach'iw te'j. ² Na chintzan tan stz'ibe'n nin yi carte'j tzawetz Timoteo, yi aǎ incy'ajl tane'n tk'ab Jesucristo. Tak' tzaj Kataj Ryos tu Kajcaw Cristo Jesús yi banl tu tzatzin paz tzawibaj.

Yi e'chk xtxolbil yi qui'c na tak' sketz

³ Ma jalu' Timoteo na waj tzinna'wsaj tzatz yi yol yi walnak tzawetz, yi ntaxk nu'l tzone'j Macedonia. Injak pawor tzatz tan acyaje'n cyen le tnum Efeso tan makle'n chiwutz cobox yi na chitzan tan xtxumle'n e'chk chusu'n yi nk'era'tz bintzi. ⁴ Alaj scyetz yi quil cho'c tan xtxumle'n yi e'chk xtxolbil yi txoli'nt cyen cyak'un kamam kate'. Na quinin bajsbe'n tetz xtxumle'n yi e'chk xtxolbila'tz, poro qui'c na tak' sketz. Na quil xcye' tan kuch'eye'n tan banle'n tane'n yi tajbil Ryos. Ma na ntin kaxcyek tan banle'n tane'n yi tajbil Ryos kol k'uke' kac'u'l te Cristo.

⁵ Ma yi xe' yi ketz kachusun i'tz: Kalok'e' kib skibil kib. Nin yi jun jilwutz lok' iba'tz ntin na lajluchax ske'j yi ko skoj cu'n te kalma', nin ko qui'c kil na kanach, nin ko nk'e'tz kawutz tu' kaplaj tu' na kocsaj yi yol Kataj. ⁶ Poro at e' yi qui't xomche'

te ketz kachusun. Nin ja po'tij cyajtza'kl tan tu' yi na cho'c tan wak' ib te e'chk ajtza'kl cyetz kamam kate' yi qui'c na tak' sketz. ⁷ Na cyaj cho'c tetz aj chusunl te tajbil Ryos poro qui na el chitxum tetz mbi chusu'nil na chitzan tan yolche'n. Qui na chicabej chic'u'l tan xtxole'n, poro qui na pujx cya'n yi mbi eka'n tan chichusu'n.

⁸ Skawutz ketz chumbalaj nin yi ley Kataj yi tz'iba'nt cyen, nin na el katxum tetz yi at xac kol kaxconsaj chi tajbil Ryos. ⁹ Nin na el katxum tetz yi e'chk leya'tz yi nk'e'tz banijt tan makle'n chiwutz yi e' balaj, ma na banijt tan makle'n chiwutz yi e' mal nak, scyuch' e' pajol ca'wl. Na banijt yi e'chk leya'tz scyetz yi e' yi qui'c chiryosil, scyuch' yi e' juchul il. Nin banijt scyetz yi e' yi qui na cyek xchi' Ryos scyuch' yi e' yi qui'c na cyocsaj. Nin banijt e'chk leya'tz tan chimakle'n yi e' yi na chibiy cu'n chitaj chitxu', scyuch' cyakil jilwutz biyol nak. ¹⁰ Nin tan makle'n chiwutz yi e' jopol wutzaj, scyuch' yi e' yaj yi na chicxonsaj quib squibil quib chi na xcon jun xna'n. Ej nin na el katxum tetz yi banijt yi e'chk leya'tz tan makle'n chiwutz yi e' alk'om wunak scyuch' yi e' la'j, scyuch' yi e' yi na cyocsaj quib stiw poro nk'e'tz bintzi. Ncha'tz na el katxum tetz yi banijt yi e'chk ley Kataj tan makle'n chiwutz cyakil yi e' yi contr te yi balaj chusu'n ¹¹ yi ak'ijt swetz tak'un kaRyosil, yi Ryos yi chumbalaj nin tetz, nin wi'nin k'ej.

Na tyoëin Pawl tan yi banl talma' Ryos

¹² Cha'stzun te na chintyoëin tetz Kajcaw Jesu-cristo, na i' mmak'on tzaj inchamil tan xtxole'n yi yol i'. Nin na chintyoëin tetz na ja chinje' xtxa'ol

tan inxcone'n tetz, na ilijt ta'n yi sne'lk cu'n te ak'un yi na taj i' tzimban. ¹³ Chin cachi' nin in yi ntaxk wocsaj, na ocnakin tan jisle'n Ryos, nin tan chibuchle'n yi e' cmon creyent nin tan telse'n k'ej i'. Poro nin el k'ajab i' swe'j, nin ja chin je' xtxa'ol na quinín npujx wa'n mbi cu'n mimban sajle'n, na ntaxk el intxum te yi bintzi. ¹⁴ Poro ja tak' Kajcaw wi'nin banl swibaj. Nin tan tu' yi banl i' yi ntak' swetz, ja k'uke' inc'u'l te'j, nin ja jal jun lok' ib wa'n yi ntin na jal ka'n ko ato' tk'ab Cristo.

¹⁵ Na je jun xtxolbile'j yi bintzinin tetz, yi ba'n cyocsaj cyakil wunak. Ulak Jesucristo wi munt tan chicolpe'n yi e' juchul il. Na yi in wetz, sajle'n in jun chin wi'tz juchul il. ¹⁶ Poro ja el k'ajab Ryos swe'j tan xchajle'n scyetz cyakil wunak yi at pasens i' tan cuyle'n chipaj. Na ja el k'ajab swe'j tan xchajle'n yi at pasens i' tan cuyle'n chipaj cyakil yi e' yi scyocsaje' yol i' sbne' opon tunintz. Na cyakil yi e' yi sk'ukek chic'u'l te Jesucristo, xchicambok te yi itz'ajbil yi quinín bajsbe'n tetz. ¹⁷ Cya'l txicle't kaRyosil skawutz, poro i' yi wi'tz ajcaw sajle'n, nin sbne' opon tunintz. Qui'c tetz quimbil, nin qui lajluch i'. Cya'l atit junt Ryos, ntin i'. Cha'stzun te kak'e' k'ej i', nin kak'e' kak'ajsbil tetz sbne' opon tunintz. Amén.

¹⁸ Ma jalu' ax' jun c'olój Timoteo, tajwe'n tzaban tane'n yi e'chk ca'wle'j na ya'stzun amunl tan ab-nol tane'n, chi cyal yi e' elsanl stzi' Ryos tzawetz yi abixewe'n sju' tak'un Kataj. Cha'stzun te oken kbal yi amunla'tz yi ak'ij tzatz. ¹⁹ Benk awukan ttx'otx' te yi na kocsaj nin banaj tane'n yi xtxolbil yi na cxnachon te'j yi ya'stzun yi balaj. Na at e' yi quinín e' oc tan banle'n tane'n yi e'chk takle'n yi

ja chinachon te'j yi ya'stzun yi balaj. Cha'stzun te ja chipo'tij, nin ja chiben mulk'uj tul il tan paj. ²⁰ Nin ya'stzun nchiban Himeneo tu Alejandro. Cha'stzun te ja che'l injatxol tk'ab yi Bayba'n bantz tele'n chitxum tetz yi ploj cyajtza'kl yi ncho'c tan telse'n k'ej Kataj Ryos tan chiyol.

2

Jun chusu'n tan nachle'n Kataj

¹ I bin jalu' je bajx xtxolbil yi tajwe'n tan abnol tane'n: Nachaj Kataj squibaj cyakil wunak. Cuk awutz nin nachaj Kataj nin tyoŋin squibaj. ² Nin chin tajwe'n cunin tan anachol Kataj squibaj yi e' ajcaw tetz tnum, scyuch' cyakil yi e' yi at len ca'wl xchik'ab. Nachaj Kataj squibaj bantz cyak'ol ama'l tan kac'u'lal Ryos, nin tan kabnol tane'n yi tajbil i'. ³ Chumbalaj nin klo' yi nink cxom te yi jun xtxolbila'tz, na stzatzink Ryos te'j, yi Ryos yi colol ketz. ⁴ Na yi tetz tajbil i'tz tan chiclaxe'n cyakil wunak, nin tan tele'n chitxum te yi mero bintzi. ⁵ Na ntina'tz jun Ryos at, nin ntina'tz jun kayolol at skaxo'l tu Ryos, i'tz Jesucristo yi jun yi ncha'tz wunak i'. ⁶ Na, tak' tib i' tk'ab quimichil tan kelse'ne'l tzaj tk'ab kil. Nin ja wi't lajluchax yi jun xtxolbila'tz skawutz. ⁷ Ncha'tz in, ja chin je' xtxa'ol Ryos tan inxcone'n tetz jun aj txolinl, nin tetz jun apostl. Nin ja chin je' xtxa'ol tetz jun ajtxolinl scyetz yi e' awer nak tan tele'n chitxum tetz yi mero bintzi. Jun cu'n yol yi xtxolbil yi na wal nin tzatz, nk'e'tz wi wak' tu'k, na ya'stzun yi mero bintzi.

⁸ Yi wetz wajbil i'tz yi nink cho'c cyakil yi e' yi cyak'o'nt quib tk'ab Ryos tan nachle'n Kataj. Poro

qui na taj yi nink jal siquier mu'x̄ chi'ch c'u'lal te cyalma'. Nin qui na taj yi atk oyintzi' x̄chixo'l. ⁹ Ma yi e' xna'n, na waj yil chixconsaj be'ch cyetz yi sensiy. Nin toque'n cun sban tkan chichic. Nin qui na taj banle'n mas yubilil xi'il chiwi'. Nin ba'n tcu'n quil xcon jun c'olaj balaj uwaj cya'n chi tane'n oro, nka e'chk uwaj yi nim jamel. Qui tajwe'n yil xcon balaj be'ch cyetz cyak'un yi nim jamel. ¹⁰ Poro ko na cyaj yil chitzatzin wunak scye'j, ba'n tcu'n chibne' jun ba'n swutz yi pri'si'n yi na chiban tu be'ch cyetz. Na ya'stzun yi ajtza'kl yi tajwe'n tan chixome'n yi e' xna'n te'j yi cyak'o'nt quib tk'ab Kataj. ¹¹ Chin tajwe'n cunin yi quil chijilon yil cho'c tan tbite'n yol Kataj. Tajwe'n yil cho'c c'ulutxum. ¹² Qui tzawak' ama'l scyetz yi e' xna'n tan chichusle'n yi e' nim juy, nka tan chicawe'n yi e' yaj. Ma na tajwe'n tan chinumewe'n e' xna'n. ¹³ Na bajx bnixle'n Adam tan Ryos, ma Eva buchtlen bnixe'n. ¹⁴ Nin nk'e'tz Adam yi xubsij, ma na Eva. Nin yi xubse'n ya'stzun juchul til. Nin yi juchul til ja ak'lij tetz caws yi chin q'uixc'uj nin ltalaj jun tal. ¹⁵ Poro x̄chiclaxok e' xna'n kol chiban tane'n yi xtxolbile'j: Tajwe'n tan chibnol tane'n yi cyetz cyak'un scyuch'. Nin tajwe'n yil k'uke' chic'u'l te Kataj. Toque'n cu'n chiban tu cyajtza'kl. Ko ya'tz chiban x̄chiclaxok tzuntz.

3

Yi e'chk xtxolbil yi tajwe'n tan je'n pone'n jun bajxom te'j

¹ Cyakil yi yole'j yi swale' tzatz i'tz yi mero bintzi: Alchok scyetz yi na taj tz'oc tetz bajxom na pek' te

jun balaj ipisyo'. ² Poro ko na ajwij yil tz'oc jun yaj tetz wi' banl wi', chin tajwe'n cunin yi cya'l na juchwit til. Tajwe'n yi jun ntzi' txkel, nin chin tajwe'n cunin yi toque'n cu'n sban yi tajtza'kl, nin yi at k'ej i' x'chiwutz wunak. Tajwe'n yi ak'ol posar i', nin yi at tajtza'kl tan txumu'n, nin tan chichusle'n yi cmon. ³ Qui na taj jun yaj yi na oc a' twi'. Qui na taj jun yaj yi ntin na tzan tan joyle'n oyintzi'. Nin qui na taj jun yaj yi na tzan tan chisuble'n wunak tan jale'n tetz pu'k. Ma na, na taj jun yaj yi list tan banle'n pawor tetz junt. Nin na taj jun yaj yi qui na je' lajpuj wi' tan oyintzi'. Ej nin na taj jun yaj yi qui na el talma' te pwok. ⁴ Ncha'tz ko na ajwij yil tz'oc jun yaj tetz wi' banl wi', chin tajwe'n cunin yi ba'n na che' caw yi tetz najal. Chin tajwe'n cunin yi cho'n ate' yi e' nitxajil jak' ca'wl i', nin chin c'ulutxum nin e'. ⁵ Na ko qui na xcye' i' tan chicawe'n yi e' tetz najal, ¿xe'n xcye' i' tan chicawe'n yi cmon creyent yi ate' tk'ab Ryos? ⁶ Qui na taj jun ac'aj creyent, na ko tzun tocsaj tib nim tu tajtza'kl, nin sjuche' til chi banak yi Bayba'n. ⁷ Ncha'tz, chin tajwe'n cunin yi at k'ej i' x'chiwutz yi e' wunak yi nk'e'tz e' creyent, na ko qui', tz'elepon xtx'ix yi ak'un yi at yaj sju', nin qui cunin batz xcyek Bayba'n tan po'tzaje'n.

Yi e'chk xtxolbil yi tajwe'n tan je'n pone'n jun diácono te'j

⁸ Ncha'tz yi e' diácono, chin tajwe'n cunin yi at chik'ej x'chiwutz wunak. Nin na taj jun yaj yi ba'n k'uke' kac'u'l te'j, nin yi qui na oc a' twi'. Qui na taj jun yaj yi na tzan tan chisuble'n wunak tan cambal mas pwok. ⁹ Nin na taj jun yaj yi na el

xtxum te yi mbi'tz yi xe' yi chusu'n yi na kocsaj, yi ewa'n cuntu' x̄chiwutz cyakil wunak, nin na taj jun yaj yi na ban tane'n yi chusu'na'tz nin yi na nachon te'j yi qui'c tetz til. ¹⁰ Nin kol lajluchax yi qui'c til yaj, ba'n tzun tz'oc cyentz tetz diácono.

¹¹ Poro ncha'tz yi quixkel yi e' diácono chin tajwe'n cunin yi at chik'ej x̄chiwutz wunak. Na qui na yub yi ko e' tu' chac'l yol. Nin tajwe'n yi ba'n k'uke' kac'u'l scye'j.

¹² Ma yi e' diácono, chin tajwe'n cunin yi jun ntzi' quixkel. Nin chin tajwe'n cunin yi ba'n na chicaw yi chinajal. ¹³ Nin kol che'l cu'n yi e' diáconoja'tz te yi quipisyo', tz'ak'lok chik'ej, nin sjalok chiwalor tan xtx'olche'n xo'l yi mbi tzuntz yi cho'n k'uklij chic'u'l te Cristo Jesús.

Yi mero kachus'u'n

¹⁴⁻¹⁵ Na klo' waj nopon tan axajse'n Timoteo, poro qui cunin batz qui chan nopon. Cha'stzun te na chintzan tan stz'ibe'n nin yi xtxolbile'j tzatz, bantz tele'n atxum tetz yi mbi'tz yi tajwe'n tan abnol tane'n te yi cmon cwent yi Ryos yi itz' nin tetz, yi e' yi txa'ijche't ta'n. Na yi ketz kamunl i'tz tan x̄chajle'n yi mero bintzi scyetz wunak, nin tan q'uicy'le'n yi chusu'n yi na kocsaj bantz cya'l tz'oc tan xite'n. ¹⁶ Na jun cu'n yol wi'nin k'ej nin wi'nin xanil yi xe' yi chusu'n yi na kocsaj.

Na, na kocsaj:

yi ja jal wankil Ryos chi tane'n kawankil.

Nin na kocsaj yi ja lajluchax yi balajil i' tan porer
yi Espíritu Sant.

Nin na kocsaj yi ja aj i' tzi'n tcya'j.

Nin na kocsaj yi cyakil yi xtxolbila'se'j ilijt cyak'un
yi e' ángel.

Nin txoli'nt yi stziblale'j bene'n tzi'n wi munt.
Nin at e' yi ja cyocsaj.

4

Yi e'yi squile' cyen yi xtxolbil yi na kocsaj

¹ Poro chin clar cunin na tal yi Espíritu Sant yi xtxolbile'j: Yi txant tan tule'n yi wi'tzibil k'ejlal xchijalok e' skaxo'l yi squile' cyen yi xtxolbil yi na kocsaj. Xchixomok te e'chk chusu'n yi xcyek tan chisuble'n, yi e'chk chusu'n yi cho'n na saj te Bayba'n. ² Chixomok te chila'jil yi e' wunak yi chiwutz tu' chiplaj tu' na chitzan tan xtxole'n. Nin yi e'a'tz qui na chinachon te quil, na tze'tzuj yi cyalma'. ³ Yi jun jilwutz wunaka'tz, qui na cyak' ama'l tetz ok'be'n ib. Ncha'tz na cyal yi at e'chk takle'n yi xan yil baj ka'n. Poro qui'c xtxolbil yi cyajtza'kl, na Ryos ak'on tetz kawa'. Ak'ij sketz tan Ryos. Nin yi o' yi o' creyent, yi o' yi na el katxum tetz yi mero bintzi, tajwe'n yil katyoxin tibaj kawa' yil baj ka'n. ⁴ Na cyakil yi bnixnak cyen tan Ryos, ba'n baj ka'n. Nin qui na yub yil kal yi qui'c xac. Ba'n kabajsaj cyakil yi bnixnak cyen ta'n, nin katyoxi tetz. ⁵ Na tan tu' yi na kanach Kataj tibaj kawa' na tak' i' yi banl tibaj, na ya'tz alijt cyen ta'n.

Jun balaj xchusbe'tz Jesucristo

⁶ Kol che' achus yi e' kajwutz te yi xtxolbila'se'j yi na intxol nin tzatz, cxcopon tzuntz tetz jun balaj xchakum Jesucristo. Ncha'tz ax, sjalok mas awalor kol cxom te yi xtxolbil yi k'uklij ac'u'l te'j,

yi chusu'n yi balaj nin tetz. ⁷ Poro tina'tz tu', qui cxom te e'chk xtxolbila'tz yi na chitzan cobox tan xtxole'n, na yab ajtza'kl tera'tz. Ma yi awetz, quiwit. Joyaj puntil tan stzatzine'n Ryos tzawe'j. ⁸ Na yi na xchus tib jun yaj tan xtx'acone'n te jun ojke'l, ba'n na ban. Poro mas ba'n tcu'n yi nink kajoy puntil tan stzatzine'n Ryos ske'j, na yi ko ya'tz lkaban tz'ak'onk ba'n sketz te yi cobox k'ej yi ato' tzone'j wuxtx'otx', nin tz'ak'onk ba'n sketz tetz ben k'ej ben sak. ⁹ Cyakil yi e'chk xtxolbile'j yi nwal tzatz, ya'stzun yi mero bintzi. Nin tajwe'n cu'n tan kocsal kacyakil cu'n. ¹⁰ Na ja wi't el katxum tetz yi at kach'iw tan kopone'n te kaRyosil yi itz' nin tetz, yi Ryos yi colol cyetz cyakil yi e' yi k'uklij chic'u'l te i'. Cha'stzun te na kak'uj len te yi tak'un i', nin na icy'pon len yi e'chk jisbil ketz ka'n.

¹¹ Chin tajwe'n cu'n cxcawun scyetz wunak tan chibnol tane'n, nin tajwe'n cu'n tan chichusle'n te yi xtxolbile'j. ¹² Bintzinin ax xicye't, poro sjalok ak'ej kol cxbajxij tan xchajle'n abalajil xchiwutz yi e' kajwutz. Toque'n cu'n cxjilon. Qui tu' cxtzan tu'. Chajaj yi lok' ib scyetz, na ya'tz na ban jun yaj yi at jak' ca'wl yi Espiritu Sant. Chajaj scyetz yi bintzinin k'uklij ac'u'l te Ryos, yi nk'e'tz awutz tu' aplaj tu'. ¹³ Nin te yi na cxtzan tan inch'iwe'n, nque'n il tan si'le'n yol Kataj xchiwutz cyakil yi e' kajwutz. Chuswe' tan chiquiwixe'n. ¹⁴ Eli'ch len c'u'l yi ajtza'kl, na Ryos ak'on tzatz yi cyoque'n yi e' wi' banl wi' tan nachle'n Kataj tzawibaj, nin yi je'n cyak'ol chik'ab tawi'.

¹⁵ Nque'n il tan banle'n tane'n e'chk xtxol-bila'se'j, tzun quile' cyakil wunak yi tzan jale'n

mas awajtza'kl. ¹⁶ Banaj cwent awib. Txumaj yi mbi'tz yi na cxtzan tan chichusle'n wunak te'j. Nin ncha'tz aḡ, tajwe'n yil tzaban tane'n yi e'chk chusu'na'tz. Na kol tzaban tane'n, sclaxok awalma', scyuch' yi e' yil quibit yi achusu'n.

5

Ḳe'n kaban tan chibanle'n tane'n yi e' creyent

¹ Ayajch jun tijlc'u'lal. Nin yil cḡo'c tan talche'n jun tajtza'kl, joyaj puntil tan xcone'n putzpuj yol awa'n. Ba'n tzaxconsaj putzpuj yol chi na kaban yi na kajilon scyetz kataj.

Ma yi e' xicy, banwe' tane'n chi na kaban tane'n e' kitz'un. ² Ma yi e' xna'n tijlc'u'lal, banwe' tane'n chi na che' kaban tane'n katxu'. Ncha'tz e' xun, banwe' tane'n chi na che' kaban tane'n e' kanub. Qui tzatxum quen jun takle'n scye'j.

³ Ma yi e' xna'n biḡu', yi e' xma'lca'n yi bintzinin at tajwe'n scyetz, ch'eywe' yi e'a'tz. ⁴ Poro yi ko at xma'lca'n yi at tal nka yi at chimam, ba'n cho'c cye'tz tan quich'eye'n chitxu' tuml chitxuq'ue'x, na ya'stzun chimunl swutz Ryos. Chumbalaj ko ya'tz cyulej len, na statzink Ryos te'j. ⁵ Yi e' mero xma'lca'n i'tz yi e' yi cya'l jun at tan quich'eye'n nin yi cho'n k'uklij chic'u'l cye'tz te Kataj. ⁶ Ma yi e' xma'lca'n yi nternin na quicy'saj chic'u'l te e'chktakle'n cachi', e' te'n cye'tz na chipo'tzaj quib. Quimnake't cye'tz tane'n swutz Ryos. ⁷ Na chin tzan tan talche'n yi txxolbile'j tzatz bantz xcone'n awa'n tan chicawe'n yi e' xma'lca'n. Na kol chixom te e'chk ca'wla'tz quil jal chipaltil swutz Ryos. ⁸ Poro ko at e' yi qui na cho'c il tan quich'eye'n chixonl, cachi' na chiban. Pyor tcu'n ko qui na

cho'c il tan quich'eye'n yi cyetz chinajal. Na ko ya'tz na ban jun yaj na tzun tzan tan telse'n k'e'j yi yol Kataj. Nin pyor tcu'n i' swutz jun yi qui'c na tocsaj.

⁹ Ma yi e' xma'lca'n yi ba'n cho'c tetz tajlal yi e' yi chocoponu' tan quich'eye'n i'tz yi e' yi ja tz'ak oxc'al yob cya'n, nin jun ntzi' yaj nquichmili.

¹⁰ Nin ba'n cho'c tajlal ko ba'n nchiban sajle'n tunintz, chi tane'n q'uicy'le'n yi cyal, nka e' ak'ol posar banak. Ncha'tz ba'n cho'c tajlal xma'lca'n ko tzatzin cu'n ja chak'uj te ak'un tetz cmon. Nin ko ja chich'eyan cyen scye'j yi e' yi nchitij q'uixc'uj, nin ko ja bnix cyen alchok scyetz jilwutz ba'n cya'n, ba'n tzun cho'c yi e'a'tz tetz tajlal yi e' xma'lca'n.

¹¹ Poro ko at jun xna'n yi txe'n tijin c'u'l, qui na waj yil tz'oc tajlal xma'lca'n, na qui cunin batz ltak' ama'l tetz tajbil yi wankil, nin xajslen tibtz te Cristo. Tz'ocopon tan xtxumle'n junt yaj. ¹² Nin sjalok til tan paj yi quil tz'el cu'n te yol.

¹³ Yi jun jilwutz xma'lca'na'tz ntin na chiyut'ca'p tzi'ak ca'l. Nin tan paj yi ya'tz na chiban na chicy'ajix. Nk'e'tz ntin na chicy'ajix, poro na cho'c tan xchaq'ue'n yol. Nin nk'e'tz ntin xchaq'ue'n yol, poro na cho'c tan jale'n cu'n e'chk la'jil, nin na cho'c tan yolche'n e'chk yol yi qui'c cyocle'n te'j. ¹⁴ Cha'stzun te na chintzan tan talche'n nin: Ba'n tz'oc quichmil yi e' xma'lca'n yi e' ac'aje't, yi txe'n tijin chic'u'l. Ba'n tcu'n kol jal cyal. Ba'n tcu'n chak'uj xe'ak chica'l, na qui na yub yi na cho'c yi e' xma'lca'na'tz, tan telse'n xtx'ix yi cmon creyent.

¹⁵ Na at e' xma'lca'n yi ten chipakxij, nin na chixom te tajbil yi Bayba'n.

¹⁶ Ko at e' kajwutz yi at jun chixonl yi xma'lca'n, chin tajwe'n cunin yil cho'c tan xch'eye'n. Na quil

sc'ul yi cho'nk lcyaj chicwent cmon creyent tan q'uicy'le'n. Na chitarey yi cmon creyent i'tz tan quich'eye'n yi e' xma'lca'n yi bintzinin qui'c jun ch'eyl cyetz.

¹⁷ Ma jalu', yi e' wi' banl wi' yi ate' sju' tak'un Kataj, yi e' yi na chicawun, tajwe'n cu'n yil tz'ak'lij mu'xt ch'eybil cyetz. I nin pyor yi e' aj txolinl scyuch' yi e' aj chusunl, ¹⁸ na na tal yol Kataj yi tz'iba'nt cyen: “Quil sc'ul yi nink tz'oc sam ka'n te chitzi' e' wacx yi na cho'c tan bujle'n triw.”* Ej nin ncha'tz na tal: “Chin tajwe'n cunin tan xchojxe'n jun ak'unwil te tak'un.”†

¹⁹ I bin jalu' kajwutz, quil kocsaj kol jal yolbil tetz jun wi' banl wi'. Ba'n kocsaj, poro ntin kol jal cob nka ox stiw te'j. ²⁰ Poro yi e' yi na chijuch quil, tajwe'n cu'n tan makle'n chiwutz xchiwutz cyakil tan chixobe'n yi e' mas.

²¹ Ma jalu' Timoteo swutz cu'n Kataj, nin swutz Jesucristo, scyuch' e' balaj ángel, chincawunk nin tzatz: Cyakil yi e'chk txxolbila'se'j yi ja wi't baj intxolil tzatz, ya'stzun amunl tan abnol. Nicy' nin tu' sban cawbe'n cyetz awak'un, na qui na yub kol je' ak'ab tib jun. Ej nin qui tzaban tane'n jun txxolbil yi ntaxk awit yi xe'. ²² Qui' chan tz'oc jun kajwutz awa'n tetz wi' banl wi', na qui cunin batz at tetz til, nin sjalok atz apartil tan tu' yil bixe' awa'n. Or bin tzawil tan qui jale'n atz awil.

²³ Ntin tu' swale' nin jun awajtza'kl tan tule'n yos tu ac'u'l yi ilenin na xchaj tib. Ba'n tcu'n nk'e'tz ntin a' tzawuc'aj tan tule'n yos tzawuch', ma na pilaj tan tc'ajle'n mu'x tal t'a'al uva.

* **5:18** Dt 25.4. † **5:18** Mt 10.10; Lc 10.7.

²⁴ Or tzawil tan qui jale'n awil na at e' yi lajluch cu'n yi quil yi ntaxk oc banle'n tane'n, nin at e' yi tzantzaj tlen na lajluchax yi quil. ²⁵ Ncha'tz quitane'n yi e' balaj wunak. At e' yi lajluch cu'n yi e' balaj, nin at e' yi tzantzaj tlen slajluchaxk yi chibalajil. Na qui'c rmeril yi qui'k lajluchax yi balajil jun yaj nka yi paltil jun yaj.

6

¹ Inti e' kajwutz yi e' esclaw, tajwe'n cu'n tan cyoque'n c'ulutxum jak' ca'wl chipatrón tan qui tele'n k'ej kaRyosil, nin tan qui tele'n k'ej kachus'u'n. ² Ncha'tz mpe creyent yi chipatrón, quil sc'ul yi nink tz'el k'ej cya'n tan tu' yi e' cu'n creyent tuch'. Poro na taj yil cho'c mas il te cyak'un, na junit yi na cyocsaj, nin at lok' ib ðchixo'l tu chipatrón. Chuswe', nin txolaj yi xtxolbile'j scyetz.

Skacambok kol kaban tane'n tajbil Ryos

³ Chin yab nin yi e' yi na cyocsaj quib nim tu cyajtza'kl, yi e' yi na chitzan tan xtxole'n yi e'chk ajtza'kl yi nk'e'tz bintzi. Na qui na chixom te ðchusu'n Kajcaw Jesucristo, yi jun yi na kocsaj ketz. ⁴ Nim cu'n tx'akxnake' tu cyajtza'kl, na ntin na chiwak' quib te yi mbi na elepont jun yol le wutz cyetz cyajtza'kl. Tan yi xtxolbila'tz na jal oyintzi' tu chi'ch c'u'lal ðchixo'l, nin na jal wok'lo'n ib. Nin qui na k'uke' chic'u'l squibil quib tan paj. ⁵ Quinin bajsbe'n te yi oyintzi' yi na chinuc' cu'n, na xubsnakt yi cyajtza'kl. Qui na el chitxum tetz yi bintzi. Nin le wutz cyetz cyajtza'kl yi chin tajwe'n cunin yil chitx'ac chipu'k te yi na cyocsaj. ⁶ Poro yi o' ketz bintzinin skatx'aconk kol kaban tane'n yi

tajbil Ryos, nin kol katzatzin te noc yil tak' sketz. ⁷ Na yi kule'n itz'ok, qui'c jun e'chk takle'n cy'a'n ka'n. Ncha'tz yil ka'j, qui'c jun takle'n yi ba'nk kucy'aj nin. ⁸ Ko at be'ch ketz, nin ko at kawa', katzatzink bin. ⁹ Ma yi e' yi na el cyalma' tan cyoque'n tetz ric, na po'tij cyajtza'kl tan xtxumle'n chiriquil. Tunin na el tunin cyalma'-tz te e'chk takle'n, nin qui'c na tak' scyetz. Nin na xcye' tan chimulk'e'n nin tul il. ¹⁰ Kol tz'el nin kalma' te pwok na jal wi'nin bis o'kl ka'n. Na at e' yi elnak cyalma' te pwok, nin ja chipakxij. Poro e' te'n ncho'csan sotzaj c'u'lal tetz cyalma'.

Jun xtxolbil tan muc'le'n q'uixc'uj

¹¹ Ma jalu' witz'un, atix'cwent Ryos. Banaj cwent awib te cyakil yi e'chk takle'n yi ja ben intxolil tzawetz. Nque'n il tan abnol tane'n yi e'chk takle'n balaj, nin tan c'u'laje'n Ryos, nin tan k'ukewe'n ac'u'l te'j. Icy'ichlen apaj tan banle'n tane'n lok' ib. A'tok apasens tu aputzpal. ¹² Quiwit tan muc'le'n q'uixc'uj yil tz'ul tan apile'n tan tu' yi k'uklij ac'u'l te Ryos. Quil tzawak' awib tk'ab e'chk pilbil awetz, ma na quiwsaj awib tan acambal yi itz'ajbil yi quinin bajsbe'n tetz, na ya'stzun axac yi acxje'n xtxa'ol Ryos. Ej nin nach cu'n ayol yi alijt awa'n xchiwutz jun c'oloj kajwutz yi cxomok te kachusun. E' cu'n stiw te ayol.

¹³ Ma jalu' swutz cu'n Ryos chincawunk nin tzatz, swutz yi Ryosa'tz yi na ak'on quitz'ajbil cyakil e' txuc scyuch' cyakil wunak. Ncha'tz swutz cu'n Jesucristo chincawunk nin tzatz, yi Jesucristo yi quinin xob tan talche'n yi mero bintzi tetz Poncio Pilato. ¹⁴ Banaj tane'n cyakil yi e'chk takle'n yi

na chintzan tan xtxole'n nin tzatz. Or tzawil. Quil tzatz'ixpuj yi xtxolbil bantz qui jale'n awil yil tz'ul tzaj Kajcaw Jesucristo. ¹⁵ Na tz'ul yi jun k'ejlala'tz, na tz'elepon k'ab Ryos te'j, na ntina'tz jun Ryos yi mero balaj, nin chin cham nin i'. Chin wi'tz Rey, nin chin wi'tz Ajcaw i'. ¹⁶ Na qui'c quimbil tera'tz. Kale'n nin pak'puchal kale najle't i'. Cya'l nin jun yi nink xtx'aj yil tz'opon te i'. Qui'c nin jun wunak yi jajk til wutz i'. Nin qui'c rmeril tan quilol wutz. Na at k'ej i', nin at porer tk'ab tetz ben k'ej ben sak. Amén.

¹⁷ Ma jalu', je jun ca'wle'j scyetz yi e' yi at chimebi'l. Alaj scyetz yi quil chik'ak'ax tu chimebi'l, nin quil k'uke' chic'u'l te'j, na qui cunin batz tz'elepon c'u'l. Ba'n tcu'n k'uke' chic'u'l te Ryos yi itz' nin tetz. Ya'stzun yi jun yi na ak'on cyakil yi tajwe'n sketz, tan katzatzine'n mas te'j. ¹⁸ Alaj scyetz tan chibanol yi e'chk takle'n balaj, nin tan chibanol pawor. Alaj scyetz yi tajwe'n yi list e' tan toye'n chimebi'l, nin tan tele'n chik'ajab scye'j yi e' yi at tajwe'n scyetz. ¹⁹ Ko ya'tz lcyulej sjalok tzun jun chimebi'l tul yi tiemp yil tz'ul tzaj Jesucristo. Sjalok chimebi'l yi quil sotz. Ncha'tz xchicambaje' jun itz'ajbil yi quinin bajsbe'n tetz.

Wi'tzbil ca'wlyi ak'lij tetz Timoteo

²⁰ Or tzawil yi xtxolbil yi ak'ij tzatz. Quil katxum yi e'chk yol yi na chiyol wunak, na qui'c eka'n ta'n. Nin quil katxum yi e'chk yol yi txumij cuntu' cya'n, na na cyal cyetz yi wi'nin ajtza'kl at tul, poro qui'c eka'n ta'n. ²¹ At e' yi ja chixom te jun jilwutz ajtza'kla'tz nin ja cyaj quilol yi xtxolbil yi cho'n k'uklij ketz kac'u'l te'j.

Tak' tzaj Ryos yi banl tzawibaj. Amén.

Yi Antiw Bible / Yi Ac'aj Testament Bible in Aguacateco (GT:agu:Aguacateco)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Aguacateco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011-02-18, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The Bible

in Aguacateco

**© 2011-02-18, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
d6948788-e726-52d3-a772-47803a4a6354